

De Vlucht

Het schemert. In de verte achter de bomen vloeit het verkeer de stad in. Lichten van voorbijrijdende auto's glinsteren in het donker als een rivier. De kaars flinkt. Mijn ogen glijden van pagina naar pagina.

*Father, father, where are you going
O do not walk so fast.
Speak father, speak to your little boy
Or else I shall be lost,*

*The night was dark no father was there
The child was wet with dew.
The mire was deep, & the child did weep
And away the vapour flew.ⁱ*

Ik voel de angst van deze jongen in de donkere nacht op zoek naar zijn vader die nergens te vinden is. Waarom raakt het mij zo? Ik sla het boek dicht. Het is tijd voor het avondeten, zegt mijn maag.

Er staat niets op het fornuis in de keuken.

'Mam, wat eten we vandaag?' Stilte. Ik open de koelkast en zie een doos eieren staan. 'Mam?' Geen geluid. De deur van mams kamer is dicht, maar ik zie een straal licht onderaan de deur schijnen. Ik klop zacht en doe de deur open. Mam zit voor het raam met haar rug naar mij toe. Zij verroert zich niet. Ik kom dichterbij.

'Mam?'

Ze draait zich om. Een paar lege ogen kijken door mij heen. 'Ja?' Haar stem is zacht en dof.

'Wat gaan we eten vanavond? Ik zag alleen eieren in de koelkast.'

'O, eten.' Mam ontwaakt en een warme blik verschijnt in haar ogen. Ze is er weer.

'Wacht even, ik maak zo kippensoep. Help je mij met de groente?' Ze staat op en gaat naar de keuken zonder te wachten op mijn antwoord.

'Dat is goed.'

In de keuken haalt mam wortels en aardappelen tevoorschijn. Ik snijd ze in kleine stukjes en mam zet het gas aan. Ik denk aan lang geleden dat we samen aardappelrosti's maakten.

De soep smaakt flauw. We eten het zwijgend op. Er valt niet zo veel te zeggen. Ik voel dat mam weer wegglipt in haar eigen wereld. En ik voel boosheid opkomen. Waarom is ze gestopt met therapie, kruist door mijn hoofd terwijl ik haar aankijk. Straks stopt ze met werken zoals toen en moet ze naar het ziekenhuis. Ik heb geen tijd om telkens voor haar te zorgen! Ik wil verhuizen naar Jan en loskomen van deze verplichtingen die mij boven het hoofd groeien. Alsof ze in mijn gedachten kan lezen vraagt mam in haar doffe stem: 'Blijf je thuis vanavond?'

Hoe weet ze dat ik aan Jan denk? Ze blijkt zo depri en toch voelt ze mij feilloos aan. Thuis blijven? De stilte en afwezigheid? Koude rillingen lopen over mijn rug. Nee! Zonder na te denken flap ik eruit: 'Nou, ik ben van plan uit te gaan en ik ga logeren bij iemand.' Bewust noem ik de naam van Jan niet, omdat ik weet dat mam dit niet goedkeurt. Ook al ben ik 22, telkens hebben we onenigheid over hoe laat ik thuis moet komen.

Stilte. Angst in haar ogen. 'Nee, blijf liever thuis, het is zo laat en koud.'

‘Mam, ik ben volwassen en kan doen wat ik wil!’

Ik wil geen restricties meer en mam continu gezelschap houden. Zij moet zichzelf redden. Ze moet mij met rust laten. Nu is het haar beurt. Haar wangen worden rood; ik zie het gebeuren en het is te laat.

‘Nee, je blijft thuis zoals ik zeg.’ Haar stem klinkt messcherp. ‘Je hebt morgen toch school?’

De lawine is aan het neerstorten en kan niet meer gestopt worden. Een golf van haat overspoelt mij als een berg sneeuw. Ik ren de keuken uit, pak mijn jas en tas. Mam volgt mij naar de hal en kijkt mij zwijgend aan terwijl ik mijn schoenen aantrek.

‘Als je nu weggaat dan hoef je niet meer terug te komen!’ zegt ze minachtend. Ik weet dat ze dat meent. Een schuldgevoel kruipt omhoog in mijn keel. Waarom moet het altijd zo eindigen tussen ons? Sinds ik met Jan ben kan ik haar niet meer verdragen. Ze beperkt mij in mijn vrijheid en vraagt zo veel van mij.

Ik kijk haar aan. ‘Mam, je kunt mij niet opsluiten, ik ben volwassen, weet je?’

Stilte. Mam draait zich om en loopt naar haar kamer. Ze doet de deur dicht zonder mij aan te kijken of iets te zeggen. Ik blijf nog even in de hal staan hopen dat ze naar buiten komt. Misschien kunnen we het nog uitpraten? Maar het blijft stil. Ik trek mijn jas aan en ren naar buiten. Het is koud en er zijn weinig mensen op straat. De halve maan schijnt onverstoorbaar boven de daken. Lichten van de bus naderen de halte. Zonder na te denken spring ik erin. Binnen draai ik mij om en zie het licht in de kamer van mam branden. Een mix van schuldgevoel en verstikking. Ik wil zo ver mogelijk vluchten. Terwijl de bus me meeneemt, droom ik van Jan en zijn armen.

Het is al laat als ik voor de deur van Jans appartement sta. Zijn schoenen staan in de hal, dan moet hij toch thuis zijn? Ik had geen tijd gehad om hem te bellen na alles wat er gebeurd was thuis. Ik draai de sleutel in het slot. Binnen is het donker en stil. Ik loop de gang door naar zijn kamer. Een straaltje licht schijnt onder de deur. Opluchting en warmte in mijn hart. De deur piept zachtjes. Jan ligt in bed. Een klein lampje ernaast schijnt op zijn kussen. Ik kom dichterbij. Hij opent zijn ogen en kijkt mij aan.

‘Schat, wat fijn om je te zien.’ Zijn armen omhelzen mij. Ik ben zo intens gelukkig dat mijn keel dichtgeknepen wordt. Niets telt op dit moment, alleen wij samen. We versmelten.

‘Hoe was je dag, schat?’ vraagt Jan. Zijn hand streelt liefdevol mijn haar.

Ik aarzel even: ‘Nou, op zich oké, maar ik kreeg ruzie met mam toen ik wegging.’

‘Ach, alweer? Wat vervelend. Weet je wat?’ zijn gezicht licht op. ‘Laten we een glaasje gaan drinken. Het helpt altijd. Zijn stem klinkt opgewekt en vrolijk.

Ik kijk hem aan. ‘Maar het is al zo laat ik ben erg moe.’

Jan wuift mijn aarzeling weg. ‘Schat, alleen één drankje. Je voelt je vast beter daarna.’ Hij lacht en geeft mij een lange kus. Ik smelt én verdwijn als sneeuw onder de zon.

‘Oké, laten we gaan.’

Het maakt mij niet uit wat we gaan doen. Als hij naar een café wil dan ga ik mee. Jan staat op en trekt snel zijn kleren aan. Hand in hand lopen we de lege, donkere straten door. Het begint te regenen. Jan is opgewekt en blij. Mijn benen doen pijn, maar ik volg hem.

In het café drinken we cognac. Jan bestelt nog een paar en de drank verdwijnt binnen een paar minuten in zijn mond en maag. We lachen en praten over ons. Ik ben de ruzie thuis vergeten. Het is weer goed. Zelfs mijn benen voel ik niet meer. Jans ogen worden langzaam glazig.

We blijven totdat het café dichtgaat. Onderweg naar huis leunt Jan op mij en zingt een liedje. In het licht van een lantaarn onder zijn huis stoppen we even. Ik vang de lege blik in zijn ogen op. Ik krijg het opeens heel koud. Een steek in mijn hart. Jan lacht en probeert mij te kussen. Zijn adem is zwaar en ruikt naar cognac. Ik doe een stap opzij.

‘Wat is er, schat?’ mompelt Jan. ‘Kom, we gaan naar binnen.’

Koude druppels regen op mijn gezicht. Ik wil rennen maar weet niet waarnaartoe. De deur gaat open en Jan struikelt naar binnen.

‘Kom je? Schiet op, het is nat.’

Ik kijk omhoog en zie de halve maan door de wolken.

ⁱ The Little Boy Lost by William Blake, 1794